

Apelacioni sud u Beogradu, kao drugostupanjski sud, potvrdio je prvostupanjsku presudu na zatvorske kazne od pet godina do maksimalnih 20 godina zatvora za osmero optuženih zbog zločina na Ovčari kod Vukovara u studenom 1991. godine, a zbog nedostatka dokaza i proturječnih iskaza svjedoka-suradnika, četvorica su pravomoćno oslobođena, objavljeno je na web stranici tog suda. Riječ je o predmetu koji je pravosuđu Srbije ustupio Međunarodni kazneni tribunal za bivšu Jugoslaviju (MKSJ). To je prvi takav predmet i ujedno i najslabiji predmet ratnog zločina vođen u Srbiji. Predmet je pravomoćno okončan nakon više od 13 godina od početka suđenja i 25 godina od počinjenja zločina.

Odjel za ratne zločine Apelacionog suda u Beogradu odlukom od 24. studenog 2017. potvrdio je prvostupanjsku osudu Miroljubu Vujoviću, Stanku Vujanoviću i Predragu Milojeviću na po 20 godina zatvora te Goranu Mugoši na 5 godina zatvora. Pravomoćnom presudom preinačena je prvostupanjska presuda, samo u dijelu odluke o kazni Nadi Kalabi i Ivanu Atanasijeviću (koji je u međuvremenu promijenio ime u Ivica Husnik), tako što je Kalaba osuđena na 11 godina zatvora, a Husnik na 15 godina.

Sud je u odnosu na visinu kaznene sankcije, prvostupanjsku presudu preinačio i Miroslavu Đankoviću i Saši Radaku i umjesto ranijih 20 osudio ih na po pet godina zatvora za zločin protiv ratnih zarobljenika.

Zbog nedostatka dokaza drugostupanjskom presudom su od optužbe za ratni zločin protiv ratnih zarobljenika oslobođeni Jovica Perić, Milan Vojnović, Milan Lančuzanin i Predrag Dragović, dok je protiv Đorđa Šošića posebnim rješenjem suda proces obustavljen jer je preminuo tijekom žalbenog postupka.

Nakon ukidanja prve pravomoćne presude optuženi su pušteni sa izdržavanja kazni iz zatvora, jer je odlukom Vrhovnog kasacionog suda za to otpao osnov, ali im je izrečena mera zabrane napuštanja boravišta, uz obvezu da se svakog ponedjeljka javljaju nadležnoj policijskoj postaji.

Optuženi za zločin na Ovčari su mahom u pritvoru i zatvoru bili od 2003.

Tijek kaznenog postupka:

Optužnica

Optuženi se terete da su tijekom 20. i 21. studenog 1991. godine, kao pripadnici TO Vukovara i dobrovoljačke jedinice „Leva supoderica“, koje su bile u sastavu JNA u Vukovaru, na poljoprivrednom dobru „Ovčara“ lišili života 200 ratnih zarobljenika iz Vukovarske bolnice koji su prethodno položili oružje pred JNA, a prije toga ih tjelesno povređivali i prema njima nečovječno postupali.

Prvo suđenje (2005-2006.)

Okružni sud u Beogradu je 12. prosinca 2005. godine doneo presudu kojom je za ratni zločin protiv ratnih zarobljenika osudio osmero optuženih na po 20 godina, Predraga Madžarca na 12 godina, Gorana Mugošu na 5 i Nadu Kalabu na kaznu zatvora u trajanju od 9 godina. Istom presudom okrivljeni Marko Ljuboja i Slobodan Katić oslobođeni su kaznene odgovornosti. Vrhovni sud Srbije je 18. listopada 2006. godine donio rješenje kojim je ukinuo prvostupanjsku presudu i predmet vratio prvostupanjskom sudu na ponovno postupanje.

Drugo suđenje (2009-2010.)

U ponovljenom postupku, pred izmenjenim vijećem vodio se jedinstven postupak i protiv Saše Radaka i Milorada Pejića, protiv kojih je Tužiteljstvo za ratne zločine u međuvremenu podiglo optužnice za isto kazneno djelo.

Sud je 12. ožujka 2009. godine doneo presudu kojom je sedmoricu optuženih, uključujući i Sašu Radaka, osudilo na kazne zatvora u trajanju od po 20 godina, okrivljenog Milana Vojnovića na 15 godina, Jovicu Perića na 13 godina, Nadu Kalabu na devet godina, okrivljenog Milana Lančuzanina na šest godina i optužene Gorana Mugošu i Predraga Dragovića na kazne od po pet godina. Istom presudom od optužbe su oslobođeni Slobodan Katić, Predrag Madžarac, Vujo Zlatar i Milorad Pejić. Odlučujući o žalbama TRZ-a, branitelja i optuženih, Apelacioni sud u Beogradu je 2010. godine doneo presudu kojom je preinačio prvostupanjsku presudu tako što je okrivljenoj Nadi Kalabi pooštrio kaznu, osudivši je na kaznu zatvora u trajanju od 11, a okrivljenom Ivanu Atanasijeviću ublažio kaznu, osudivši ga na kaznu zatvora u trajanju od 15 godina.

Ustavna žalba Saše Radaka

Osuđeni Saša Radak izjavio je ustavnu žalbu 15. listopada 2010. godine protiv prvostupanjske presude iz 2009. godine i presude Apelacionog suda u Beogradu iz 2010. godine, zbog povrede prava na život, prava na nepovredivost fizičkog i psihičkog integriteta, prava na slobodu i sigurnost, prava na pravično suđenje, posebnih prava okrivljenog i prava na pravnu sigurnost u kaznenom pravu predviđenih Ustavom, kao i prava na pravično suđenje iz članka 6. stavka 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Odluka Ustavnog suda Srbije

Ustavni sud Srbije je 12. prosinca 2013. godine usvojio ustavnu žalbu osuđenog Saše Radaka protiv presude Apelacionog suda u Beogradu. Po mišljenju Ustavnog suda, spomenutom presudom Apelacionog suda osuđenom Saši Radaku povrijeđeno je pravo na pravično suđenje, odnosno pravo da o optužbama protiv njega odlučuje nepristran sud, jer je sudac Siniša Važić sudjelovao u donošenju presude Apelacionog suda kojom je potvrđena osuđujuća presuda protiv njega. Naime, sudac Važić je bio predsjednik Okružnog suda u Beogradu, i odlučivao je o zahtjevima za izuzeće sudaca koji su postupali u ovom predmetu a koje su podnosili branitelji optuženih, a u isto vrijeme je bio i predsjednik izvanraspravnog vijeća istog suda i u tom svojstvu sudjelovao u donošenju odluke kojom je okrivljenom Petkoviću određen status svjedoka-suradnika, kao i odluke kojom se produžava pritvor protiv svih okrivljenih, pa i Radaka. Višestruko procesno angažovanje suca Važića u prvostupanjskom postupku i odluke koje je tom prilikom donosio, po ocjeni Ustavnog suda, predstavljaju okolnosti koje izazivaju sumnju u njegovu nepristranost kao predsjednika žalbenog vijeća u istom predmetu. Odlukom Ustavnog suda naloženo je Apelacionom sudu da ponovno odluči o žalbi koju je protiv prvostupanjske presude Okružnog suda u Beogradu izjavio osuđeni Saša Radak, i istaknuto je da ova odluka ima pravni učinak i prema svim ostalim okrivljenicima iz ovog predmeta.

Zahtjevi za zaštitu zakonitosti

Nakon donošenja odluke Ustavnog suda, branitelji osuđenih Miroslava Đankovića, Miroljuba Vujovića, Stanka Vujanovića, Nade Kalabe, Đorđa Šošića, Predraga Milojevića, Saše Radaka, Milana Vojnovića, Predraga Dragovića i Milana Lančuzanina podnijeli su zahtjeve za zaštitu zakonitosti, zbog povrede prava na nepristrano suđenje. Vrhovni kasacioni sud je 19. lipnja 2014. godine donio presudu kojom je usvojio podnete zahtjeve za zaštitu zakonitosti kao osnovane, ali i u odnosu na okrivljene Ivana Atanasijevića, Jovicu Perića i

Gorana Mugošu čiji odvjetnici nisu podnijeli zahtjeve za zaštitu zakonitosti te je ukinuo pravomoćnu presudu Apelacionog suda u Beogradu u predmetu Ovčara kojom su isti pravomoćno osuđeni i predmet vratio Apelacionom sudu na ponovno odlučivanje.

Ponovljeni žalbeni postupak

lipnja 2015. godine. Optuženici su ponovno iznijeli svoje obrane, ispitana su četiri svjedoka, od kojih su dva svjedoka bili svjedoci-suradnici.

(lang:50001:en)/(yams-select:50001)